

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ເລກທີ 70 ສປປ

ລັດຖະດໍາລັດ ຂອງປະຫານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ
ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ຍິງ.

~~~~~

- ອີ່ງຕາມລັດຖະທຳມະນຸນແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໝວດ
ທີ VI, ມາດຕາ 67, ຂໍ້ 1 ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ລັດທະທຳມະນຸນ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ສະພາ
ແຫ່ງຊາດ ໄດ້ຕິກລົງຮັບຮອງເອົາແລ້ວ;

- ອີ່ງຕາມມະຕິຕິກລົງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາ
ຊົນລາວ ສະບັບເລກທີ 08/ສພຊ, ລົງວັນທີ 22 ຕຸລາ 2004 ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ຍິງ;

- ອີ່ງຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 24/ຄປຈ,ລົງວັນ
ທີ 10 ພະຈິກ 2004.

ປະຫານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດໍາລັດ :

ມາດຕາ 1 : ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການພັດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ຍິງ.

ມາດຕາ 2 : ລັດຖະດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 15 ພະຈິກ 2004.

ປະຫານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປລາວ

ຄໍາໄຕ ສີພັນດອນ.

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 08 /ສພຊ

ມະຕິຕິກລົງ

29)

ສະພາແຫ່ງຊາດ ແຫ່ງ
ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ກ່ຽວກັບການຕິກລົງຮັບຮອງເອົາກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ
ການພັດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ຍິງ

- ອີງຕາມມາດຕາ 53 ຂຶ້ 2 ຂອງລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ມາດຕາ 3 ຂຶ້ 2 ຂອງກິດໝາຍວ່າ
ດ້ວຍ ສະພາແຫ່ງຊາດ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ກ່ຽວກັບສິດ ແລະ
ໜັນທີຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ.

- ອີງຕາມການສະໜັບຂອງປະທານຄະນະບໍລິຫານງານສູນກາງສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ສະ
ບັບເລກທີ 258/ສຢລ, ລົງວັນທີ 25/06/2004.

ພາຍຫລັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນເຫື້ອທີ 6 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດຊຸດທີ V ໄດ້ຄືນຄວ້າ
ພິຈາລະນາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລີກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການພັດທະນາ
ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ຍິງ ໃນວາລະປະຊຸມຕອນເຊົ້າຂອງວັນທີ 22 ຕຸລາ 2004;

ກອງປະຊຸມໄດ້ຕິກລົງ:

ມາດຕາ 1. ຮັບຮອງເອົາກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການພັດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ຍິງ ດ້ວຍຄະແນນ
ສົງເຫັນດີເປັນສ່ວນຫລາຍ.

ມາດຕາ 2. ມະຕິຕິກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 22 ຕຸລາ 2004

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ສະໜັກ ວິໄຍະເກດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 08/ ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 22 ຕຸລາ 2004

ກົດໝາຍ

ວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ຍິງ

ພາກທີ I ບົດບັນຍັດທີ່ວໄປ

ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ຍິງ ວາງອອກເພື່ອຮອງຮັບ ແລະ ຍົກສູງຖານະບົດບາດຂອງແມ່ຍິງ; ກໍານົດເນື້ອໃນພື້ນຖານ, ມາດຕະການຂອງການພັດທະນາ ແລະ ພຶກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງແມ່ຍິງ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດ, ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວ ຕໍ່ແມ່ຍິງ ແນໃສ່ສົ່ງເສີມຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ, ອຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ, ຄວາມສະເໜີພາບ ຍິງ-ຊາຍ, ລົບລ້າງທຸກຮູບການຈຳແນກຕໍ່ແມ່ຍິງ, ສະກັດກັນ ແລະ ຕ້ານການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ດັກນ້ອຍ, ຕ້ານການໃຊ້ຄວາມຮູ້ແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ, ສ້າງເຖິງອິນໄຂໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ເປັນກຳລັງແຮງໃນການປຶກປັກກສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 2. ບົດບາດຂອງແມ່ຍິງ

ແມ່ຍິງໄດ້ຮ່ວມກັບເພດຊາຍໃນການຕໍ່ສູ້ ແລະ ເສຍສະຫລະໃນພາລະກິດຕໍ່ສູ້ເພື່ອຄວາມ ເປັນເອກະລາດແຫ່ງຊາດ.

ແມ່ຍິງມີບົດບາດໃນທຸກຂີ່ເຂດວຽກງານທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ການປຶກປັກກສາສື່ງແວດລອມ, ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ການຕ່າງປະເທດ, ການອະນຸລັກຮັກສາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອວັດທະນະທຳອັນດີງມະຂອງຊາດ ແລະ ສິ່ງທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງແມ່ຍິງລາວ.

ແມ່ຍິງມີບົດບາດຮ່ວມກັບຄອບຄົວໃນການພັດທະນາ, ເບິ່ງແຍງ, ລົງດູ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມສະມາຊຸກຄອບຄົວໃຫ້ເປັນພິມລະເມືອງດີຂອງຊາດ.

ມາດຕາ 3. ນະໂຍບາຍຕໍ່ແມ່ຍິງ

ລັດນີ້ນະໂຍບາຍພັດທະນາ, ສົງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າ, ປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງແມ່ຍິງ ດ້ວຍການສ້າງທຸກເຖິງນ້ອຍໃຫ້ແມ່ຍິງມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ, ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ອຸນສືມບັດສິນທຳປະຕິວັດ, ມີງາກເຮັດງານທຳ ແລະ ມີສິດເຖິ່ງຢັ້ງມີກັບເພດຊາຍ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກຖານະທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວ.

ສັງຄົມຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງລັດຕໍ່ແມ່ຍິງຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນລະບູບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 4. ອົງການຈັດຕັ້ງສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ

ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊຸມໜຶ່ງ ຂໍ້ເປັນຕົວແທນແຫ່ງສິດ, ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ເປັນບ່ອນເຕົາໄຮມຄວາມສາມັກຄີ ແລະ ປຸກລະດົມແມ່ຍິງໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນພາລະກິດປຶກປັກຮັກສາ ແລະ ລ້າງສາປະເທດຊາດ, ເສີມຂະຫຍາຍສິດເປັນເຈົ້າຂອງແມ່ຍິງລາວບັນດາເຜົ້າ, ປຶກປັກຮັກສາສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ໂດຍສະເພາະແມ່ນສະມາຊິກໃນອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 5. ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດສົ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືສາກົນ ໃນຂົງເຂດວຽກງານແມ່ຍິງໃຫ້ກວ້າງຂວາງໃນຫຼາຍດ້ານ ແລະ ດ້ວຍຫຼາຍຮູບການເຊັ່ນ: ການພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິນທີສັນຍາສາກົນກ່ຽວກັບແມ່ຍິງ, ການຮ່ວມມືໃນການສະວັດກັນ ແລະ ຕ້ານການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຕ້ານການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ, ການແລກປ່ຽນບິດຮຽນ, ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການຮ່ວມມືອື່ນໆ.

ພາກທີ II

ການພັດທະນາແມ່ຍິງ

ໝາດທີ 1

ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສຳຄັນຂອງການພັດທະນາແມ່ຍິງ

ມາດຕາ 6. ຄວາມໝາຍຂອງການພັດທະນາແມ່ຍິງ

ການພັດທະນາແມ່ຍິງ ແມ່ນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ, ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ມີຄຸນສືມບັດສິນທຳປະຕິວັດ.

ມາດຕາ 7. ຄວາມສຳຄັນຂອງການພັດທະນາແມ່ຍິງ

ການພັດທະນາແມ່ຍິງ ແມ່ນຄວາມຈຳເປັນເພື່ອໃຫ້ແມ່ຍິງສາມາດເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງມີປະສິດທິພາບໃນທຸກຂີ່ເຂດວຽກງານທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ການປ້ອງກັນຂາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະການຕ່າງປະເທດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ພາລະກິດປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດໄດ້ຮັບຜົນດີຂຶ້ນ.

ໝວດທີ 2

ເນື້ອໃນການພັດທະນາແມ່ຍິງ

ມາດຕາ 8. ເນື້ອໃນຫັນຖານຂອງການພັດທະນາແມ່ຍິງ

ການພັດທະນາແມ່ຍິງ ມີເນື້ອໃນຫັນຖານດັ່ງນີ້:

- ການພັດທະນາທາງດ້ານຮ່າງກາຍ;
- ການພັດທະນາທາງດ້ານແນວຄົດຈິດໃຈ;
- ການພັດທະນາທາງດ້ານການສຶກສາ;
- ການພັດທະນາທາງດ້ານວິຊາຊົນ ແລະ ສິນເນັງ.

ການພັດທະນາຄອບຄົວກໍເປັນປັດໃຈໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາດ້ານຕ່າງໆທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້.

ມາດຕາ 9. ການພັດທະນາທາງດ້ານຮ່າງກາຍ

ການພັດທະນາແມ່ຍິງທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແມ່ນການເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງມີການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານຮ່າງກາຍຢ່າງສົມບູນ, ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ, ມັນສະໜອງດີ, ມີຄຸນນະພາບຊີ້ວິດທີ່ດີ ແລະມີອາຍຸຍືນ.

ມາດຕາ 10. ການພັດທະນາທາງດ້ານແນວຄົດຈິດໃຈ

ການພັດທະນາແມ່ຍິງທາງດ້ານແນວຄົດຈິດໃຈ ແມ່ນການເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງມີສຸຂະພາບຈິດທີ່ດີ, ມີຈິດໃຈໜັກແໜ້ນເຂັ້ມແຂງ, ມີອຸດົມການ, ອຸ້ນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ, ມີວັດທະນະທຳວັນດີງາມ, ມີກິລິຍາມາລະຍາດດີ, ມີຄວາມດຸ່ນຂະຫຍັນພຽນ, ພ້ອມກັບສະມາຊີກຄອບຄົວຂອງຕົນ ສ້າງສັງຄົມ ແລະຄອບຄົວໃຫ້ຮັ້ງມີ, ຜາສຸກ ແລະກ້າວໜ້າ.

ມາດຕາ 11. ການພັດທະນາທາງດ້ານການສຶກສາ

ການພັດທະນາແມ່ຍິງທາງດ້ານການສຶກສາ ແມ່ນການສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບການສຶກສາຂັ້ນພັນຖານຢ່າງທົ່ວເຖິງ, ໄດ້ຮັບການສຶກສາທາງດ້ານວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ ແລະສັງຄົມນັບ

ມັນບສູງຂຶ້ນ ແລະ ໄສ່ຍິກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດໃຫ້ແມ່ຍິງຢ່າງຮອບດ້ານ ແລະ ສົ່ງເສີມຜູ້ທີ່ມີພອນສະຫວັນ.

ມາດຕາ 12. ການພັດທະນາທາງດ້ານວິຊາຊືບ ແລະ ສີມີແຮງງານ

ການພັດທະນາແມ່ຍິງທາງດ້ານວິຊາຊືບ ແລະ ສີມີແຮງງານ ແມ່ນການສ້າງເຖິງໃຈໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊືບ, ມີສີມີແຮງງານ ແລະ ປະລິບການ, ມີວິໄນແຮງງານ ເພື່ອໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ມີວຽກເຮັດງານທຳໃນສັງຄົມເຊັ່ນດ່ວກັນກັບເພດຊາຍ.

ພາກທີ III

ການປົກປ້ອງສິດ, ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ພັນທະຂອງແມ່ຍິງ

ໝວດທີ 1

ຄວາມສະເໜີພາບຍິງ-ຊາຍ

ມາດຕາ 13. ສິດສະເໜີພາບຍິງ-ຊາຍ

ສິດສະເໜີພາບຍິງ-ຊາຍ ແມ່ນຄວາມເຫຼົ່າຫຼຸມກັນໃນການພັດທະນາຕົນເອງ; ຍິງ ແລະ ຊາຍ ມີຄຸນຄ່າ ແລະ ໂອກາດເຫຼົ່າຫຼຸມກັນທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ, ຄອບຄົວ, ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ການຕ່າງປະເທດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະທຳມະນຸນ ແລະ ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 14. ສິດສະເໜີພາບທາງດ້ານການເມືອງ

ລັດຮັບປະກັນໃຫ້ແມ່ຍິງ ໄດ້ຮັບສິດທາງດ້ານການເມືອງເຫຼົ່າຫຼຸມກັບເພດຊາຍ ເຊັ່ນ: ສິດເລືອກຕັ້ງ ແລະ ສະໜັກຮັບເລືອກຕັ້ງ, ເຊົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ, ບົກສາຫາລື ແລະ ຕົກລົງບັນຫາສຳຄັນຂອງຊາດ, ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງຢ່າງເນົາສົມເຂົ້າໃນຕຳແໜ່ງຂັ້ນຕ່າງໆ ຂອງບັນດາອີງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແມ່ວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊຸມ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ. ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວສ້າງເຖິງໃຈໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ປະຕິບັດສິດຕ່າງໆ ທີ່ກ່າວມາໃນວັກເທິງນີ້.

ມາດຕາ 15. ສິດສະເໜີພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ລັດມີນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມໃຫ້ແມ່ຍິງມີສິດດຳເນີນການຜະລິດ, ທຸລະກິດ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ, ມີສິດໃນການເລືອກວິຊາຊືບ, ການມີວຽກເຮັດງານທຳ, ການໄດ້ຮັບຄ່າຕອບແທນ ແລະ ມີສິດໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍຈາກການອອກແຮງງານ.

ແມ່ຍິງທີ່ມີຕຳແໜ່ງ, ຫັນທີ, ວຽກງານ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບລະດັບດູວກັນກັບເພດຊາຍມີສິດ ໄດ້ຮັບຄ່າຕອບແທນ ແລະນະໄຍບາຍຕ່າງໆ ເທົ່າທຸກກັນ.

ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວສ້າງເຖືອນໄຂໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຕ່າງໆ ທາງດ້ານເສດຖະກິດທີ່ກ່າວມາເທິງນີ້.

ມາດຕາ 16. ສິດສະເໜີພາບທາງດ້ານວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ

ລັດສິ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງເຖືອນໄຂໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບສິດເທົ່າທຸກກັບເພດຊາຍ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ເຊັ່ນ: ສິດເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ, ການເຄື່ອນໄຫວສິນລະປະວັນນະຄະດີ, ກິລາກາຍະກຳ, ການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ ແລະການຄົ້ນຄວາ, ປະດິດສ້າງທາງດ້ານວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ, ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ, ເຕັກໄນໂລຢີ.

ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວສ້າງເຖືອນໄຂ, ໃຫ້ໂອກາດແກ່ແມ່ຍິງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມທີ່ກ່າວມາເທິງນີ້.

ມາດຕາ 17. ສິດສະເໜີພາບທາງດ້ານຄອບຄົວ

ລັດ ແລະ ສັງຄົມສິ່ງເສີມ ແລະ ບີກບ້ອງຄວາມສະເໜີພາບຍິງ - ຊາຍພາຍໃນຄອບຄົວ.

ຍິງ ແລະ ຂາຍມີສິດເທົ່າທຸກກັນໃນທຸກດ້ານກ່ຽວກັບສາຍພິວພັນຄອບຄົວ.

ແມ່ຍິງທີ່ມີອາຍຸແຕ່ 18 ປີຂຶ້ນໄປ ມີເສລີພາບໃນການເລືອກຄູ່ຄອງ ເພື່ອສ້າງຄອບຄົວ.

ເມຍມີສິດເລືອກເອົາມາມສະກຸນຂອງຜົວ ຫຼືຈະຮັກສາມາມສະກຸນເດີມຂອງຕົນໄວ້ກຳໄດ້.

ເມຍມີສິດເທົ່າທຸກກັນກັບຜົວ ກ່ຽວກັບສິນສົມສ້າງ.

ຜົວເມຍ ມີສິດເທົ່າທຸກກັນໃນການປຶກສາຫາລື, ຕົກລົງ ແລະແກ້ໄຂບັນຫາພາຍໃນຄອບຄົວຢ່າງເປັນເອກພາບໃນການເລືອກບ່ອນຢູ່, ການປະກອບອາຊີບ, ການມີລູກແລະອື່ນໆ; ຜົວເມຍ ຕອງຮັກແພງ, ເຄົາລົບນັບທີ, ເບິ່ງແຍ່ງ ຊ່ວຍເຫຼືອຊົ່ງກັນ ແລະກັນ, ພ້ອມກັນ ລັງງຽດ, ສຶກສາອີບຮົມລູກ ແລະກ່່ສ້າງກັນໃຫ້ກາຍເປັນຄອບຄົວວັດທະນະທຳ, ມີຄວາມສາມັກຄືປອງດອງກັນ, ມີຄວາມຜາສຸກ ແລະກ້າວໜ້າ.

ລູກສາວ ແລະລູກຊາຍມີສິດເທົ່າທຸກກັນໃນການສືບທອດມູນມໍຣະດີກ ແລະໄດ້ຮັບການສຶກສາຮ່າງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 18. ສິດໃນການຮ້ອງຂໍ, ຮ້ອງຝ້ອງ

ໃນກໍລະນີທີ່ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທາງໄດ້ຈຳກັດ, ຂັດຂວາງ ຫຼື ລະເມີດສິດສະເໜີພາບທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ຫຼື ຄອບຄົວແລ້ວ ແມ່ຍິງມີສິດສະເໜີຄວາມເຫັນ, ຮ້ອງຂໍ, ຮ້ອງຝ້ອງຕໍ່ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພິຈາລະນາແກ້ໄຂຕາມລະບົງບົກດໝາຍ.

ໝວດທີ 2

ສິດ, ຜົນປະໂຫຍດສະເພາະ ແລະ ພັນທະຂອງແມ່ຍິງ

ມາດຕາ 19. ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດໃນຂົງເຂດແຮງງານ

ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດໃນຂົງເຂດແຮງງານ ເປັນຕົ້ນ: ການຮັບປະກັນເຖື່ອນໄຂ ແລະ ສິ່ງແວດລັອມໃນການອອກແຮງງານທີ່ປອດໄພ, ສະຫວັດດີການ, ຄ່າຕອບແທນ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 20. ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດໃນຄອບຄົວ

ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດໃນຄອບຄົວດັ່ງນີ້:
ໃນເວລາເມຍຖື່ພາ ຫຼື ລູກມີອາຍຸບໍ່ຮອດໜຶ່ງປີ ຜົວບໍ່ມີສິດຂໍຢ່າຮ້າງ ແຕ່ເມຍມີສິດຂໍຢ່າຮ້າງໄດ້.
ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຢ່າຮ້າງ ເມຍມີບຸລິມະສິດໃນການສະເໜີເອົາລູກນ້ອຍມາຢູ່ນຳຕົນ.
ເມື່ອມີການຮ່ວມປະເວນີກັນ ຫຼື ມີລູກກ່ອນການແຕ່ງດອງ ຖ້າວ່າຊາຍຊູ້ຫາກບໍ່ເອົາຍິງຮູ້
ເປັນເມຍ ຍົງຮູ້ມີສິດຮຽກເອົາຄ່າເສຍຫາຍຈາກຊາຍຮູ້ ແລະ ມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາຄ່າລົງດູລູກຈົນເຖິງກະສົງອາຍຸ 18 ປີ.

ແມ່ມີສິດຕາງໜ້າລູກທີ່ຢູ່ໃນທ້ອງໃນການສືບຫອດ ແລະ ອຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດີກ ເມື່ອມີການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດີກ.

ມາດຕາ 21. ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດໃນກົດໝາຍອາຍາ

ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິງໃນກົດໝາຍອາຍາມີດັ່ງນີ້:
ແມ່ຍິງກະທຳຜິດໃນເວລາຖື່ພາ ຈະໄດ້ຮັບການຫຼຸດຜ່ອນໂທດ.
ແມ່ຍິງຖື່ພາ ຫຼື ມີລູກນ້ອຍອາຍຸບໍ່ທັນເຖິງແປດປີ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດໂທດຕັດອິດສະລະພາບແລ້ວ ຈະບໍ່ຖືກໂທດຈຳກັດທີ່ຢູ່ ຂຶ້ງເປັນໂທດເພີ່ມ.

ແມ່ຍິງກະທຳຜິດໃນເວລາຖື່ພາ ຈະບໍ່ຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບຕະຫຼອດຊີວິດ ຫຼືປະຫານຊີວິດ.

ແມ່ຍິງທີ່ຖືກລົງໂທດປະຫານຊີວິດຈະຖືກໂຈການປະຕິບັດໂທດດັ່ງກ່າວໄວ້ຊີ່ວຄາວ ທ້າຜູ້ກ່ຽວຫາກຖື່ພາ ຂຶ້ງລາຍລະອຽດຈະມີລະບຽບການສະເພາະຕ່າງໆຫາກ.

ມາດຕາ 22. ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານການຮັກສາສຸຂະພາບ

ລັດເອົາໃຈໃສ່ຮັກສາສຸຂະພາບຂອງແມ່ ແລະ ເດັກ. ຄອບຄົວມີພັນທະເບິ່ງແຍງແມ່ ແລະ ເດັກໃຫ້ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ ແລະ ສິມບູນດີ.

ແມ່ຍິງມີສິດໄດ້ຮັບການຮັກສາ, ກວດສຸຂະພາບ ແລະ ສັກຢາກັນພະຍາດ ຕາມລະບຽບການ
ເປັນຕົ້ນແມ່ຍິງໃນໄວເດັກ, ໄວໜຸ່ມ ແລະ ໄວຈະເລີນພັນ ລວມທັງແມ່ຍິງຢູ່ເຊດຫ່າງໄກສອກຫຼືກ.

ໃນເວລາແມ່ຍິງອອກລູກນີ້ ຄວນໃຫ້ມີແພດ ຫຼື ໝໍຕຳແຍເບິ່ງແຍງນຳ ຕາມເຖິ່ງໃຊຕົວ
ຈິງ. ທ້າມບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງບັງຄັບແມ່ຍິງຖືພາໃຫ້ໄປອອກລູກຢູ່ປ່າ, ບ່ອນເປົ່າປ່ງວ, ທ້າມທຳ
ຮ້າຍແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ຍ້ອນຄວາມເຊື້ອທຶນມາຍຂອງຕົນ ຫຼື ຍ້ອນສາເຫດວິ່ນ.

ໃນເວລາເມຍອອກລູກ ຫຼື ເຈັບເປັນ ຜົວມີສິດຂໍລາພັກຕາມລະບຽບການ ເພື່ອເບິ່ງແຍງສຸຂະ
ພາບຂອງເມຍ ແລະ ລູກ.

ນອກຈາກສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດສະເພາະທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ແລ້ວ ແມ່ຍິງຍັງມີ ສິດ
ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆອີກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 23. ພັນທະຂອງແມ່ຍິງ

ໃນຖານະເປັນພົນລະເມືອງລາວ ແມ່ຍິງມີພັນທະພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ພັນທະເຄົາລົບລັດຖະທຳມະນຸນ ແລະ ກິດໝາຍ, ປະຕິບັດລະບຽບການອອກແຮງ
ງານ, ລະບຽບການດຳລົງຊີວິດຂອງສັງຄົມ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງ
ບ້ານເມືອງ;
2. ພັນທະເສຍພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນຕາມລະບຽບກິດໝາຍ;
3. ພັນທະບົກປັກຮັກສາປະເທດຊາດ ແລະ ບ້ອງກັນຄວາມສະຫຼົບ, ປະຕິບັດພັນທະ
ການທະຫານຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກິດໝາຍ.

ພ້ອມກັນນັ້ນແມ່ຍິງຍັງມີພັນທະຮ່ວມກັບຄອບຄົວ ແລະ ສັງຄົມ ໃນການປັກປັກຮັກສາຮີດ
ຄອງປະເພນີ, ວັດທະນະທຳອັນດີງາມທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງຊາດ ແລະ ຂອງແມ່ຍິງລາວ.

ນອກຈາກພັນທະທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຂ້າງເທິງນີ້ແລ້ວ ແມ່ຍິງຍັງມີພັນທະອື່ນໆອີກ ຕາມທີ່ໄດ້
ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກິດໝາຍ.

ພາກທີ IV

ການປັກປັງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ

ຈາກການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ

ໝວດທີ 1

ການສະກັດກັນ ແລະ ຕ້ານການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ

ມາດຕາ 24. ການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດກນ້ອຍ

ການຄ້າແມ່ຍິງ ແມ່ນການຊອກຫາ, ການໃຫ້ບ່ອນລີ້ຂ່ອນ, ການນຳສິ່ງ ຫຼື ການຮັບເອົາແມ່ຍິງຢ່າຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ດ້ວຍການຕົວລະຍົບອາກລວງ, ການຂຶ້ມຂູ່, ການບັງຄັບ, ການຜູກມັດດ້ວຍໜີ້ສິນ ຫຼື ດ້ວຍຮູບການອື່ນໆ ເພື່ອຈຸດປະສົງຊູດຮົດແຮງງານ, ຄ້າໄສເພນີ, ເຜີຍແຜ່ສິ່ງລາມິກ, ສິ່ງທີ່ຂັດກັບວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງຊາດ, ຕັດອະໄວຍະວະຕ່າງໆ ຂອງຮ່າງກາຍ ຫຼື ທາເງິນປະໂຫຍດອື່ນໆ ທີ່ຜິດກົດໝາຍ.

ການກະທຳຕ່າງໆ ທີ່ກ່າວມາເທິງນີ້ຕໍ່ເດກອາຍຸບໍ່ເຖິງ 18 ປີ ກຳທົວ່າເປັນການຄ້າເດກນ້ອຍເຖິງວ່າຈະບໍ່ມີການຕົວລະຍົບອາກລວງ, ການຂຶ້ມຂູ່, ການບັງຄັບ ຫຼື ການຜູກມັດດ້ວຍໜີ້ສິນກຳຕາມເຖິງວ່າດ້ວຍວິທີການຕ່າງໆ

ບຸກຄົນໄດ້ທີ່ໄດ້ໃຫ້ການຮ່ວມມືແກ່ຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ດ້ວຍວິທີການຕ່າງໆເຊັ່ນ: ການໃຫ້ຄວາມຄືດເຫັນ, ຊັບສິນ, ພາຫະນະອຸປະກອນ, ການຊຸກເຊື້ອງຄົນ, ການຊຸກເຊື້ອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ໄດ້ມາຈາກການກະທຳຜິດ ຫຼື ການລົບລ້າງຮ່ອງຮອຍຂອງການກະທຳຜິດຈະຖືວ່າເປັນຜູ້ສິນຮູ້ຮ່ວມຄົດໃນການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດກນ້ອຍ.

ການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດກນ້ອຍ ເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ. *

ມາດຕາ 25. ສິດຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ

ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໝາຍເຖິງ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍໂດຍກິງຈາກການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດກນ້ອຍ.

ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍມີສິດດັ່ງນີ້:

1. ຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກບຸກຄົນທີ່ຢູ່ໃກ້ຄູງ;
2. ແຈ້ງຄວາມຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍ່ໝວດ;
3. ໃຫ້ການ ແລະ ສະເໜີຫຼັກຖານຕ່າງໆ ທີ່ພິວພັນເຖິງຄະດີຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
4. ຮອງຊໍຄ່າເສຍ ຫາຍ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶ່ງສະພາບຂອງຕົນ ເພື່ອປັບຕົວເຂົ້າສູ່ສັງຄົມ;
5. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ, ເບິ່ງແຍ່ງ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຂອງຕົນ;
6. ຈະບໍ່ຖືກດຳເນີນຄະດີອາຍາ ແລະ ບໍ່ຖືກກັກຂັງໃນສະຖານການກະທຳຜິດກ່ຽວກັບການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດກນ້ອຍເຊັ່ນ: ການເປັນໄສເພນີ, ການເຂົ້າ-ອອກເມືອງຢ່າງຜິດກົດໝາຍ;
7. ບໍ່ໃຫ້ຖ່າຍຮູບ, ບັນທຶກພາບ, ເຜີຍແຜ່ພາບທີ່ຈະພາໃຫ້ເສຍກູດຊື່ສົງ;
8. ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ເໝາະສົມຫາງດ້ານສະຖານທີ່ພັກເຊົາ, ອາຫານ, ເຄື່ອງນຸ່ງທີ່ມ, ການບໍລິການຫາງດ້ານການແພດ, ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ, ການກັບຄືນພູມລຳເນົາ ແລະ ອື່ນໆ;
9. ໄດ້ຮັບສິດອື່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບົງກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 26. ພັນທະຂອງສັງຄົມ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຫາກໄດ້ຮູ້ ຫຼື ພົບເຫັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ຫຼື ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ຕ້ອງແຈ້ງຄວາມຕໍ່ອີງການປົກຄອງບ້ານ, ຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທໍ່ຕຳໝົວດ ຫຼື ຕໍ່ອີງການຈັດຕັ້ງອື່ນທໍ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພົມດູງວັນນັ້ນ ກໍຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ.

ບັນດາອີງການຈັດຕັ້ງຂອງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອີງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊຸມ, ອີງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວ ຕ້ອງໂຄສະນາສຶກສາອົບນິມໃຫ້ທີ່ວັນສັງຄົມຮູ້ເຖິງການກະທຳຕ່າງໆ ທໍ່ເປັນການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ແລະ ຜົນຮ້າຍ ຂອງການກະທຳຕ່າງໆ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຕົກເປັນເຫຼື່ອ ແລະ ເປັນເຈົ້າການໃນການສະກັດກັນ ແລະ ຕ້ານການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ.

ເພື່ອສະກັດກັນ ແລະ ຕ້ານການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ລັດຖະບານສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຕ້ານການຄ້າມະນຸດຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 27. ການດຳເນີນຄະດີຕໍ່ຜູ້ກະທຳຜິດ

ເມື່ອໄດ້ຮັບແຈ້ງຄວາມກ່ຽວກັບການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍແລ້ວ ເຈົ້າໜ້າທໍ່ຕຳໝົວດ ຕ້ອງດຳເນີນຄະດີຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ເປັນຕົ້ນຕ້ອງດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນໂດຍດ່ວນ, ຮືບຮ້ອນເອົາຄໍາໃຫ້ການຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຫຼື ຜູ້ມາແຈ້ງຄວາມລວມທັງພະຍານພ້ອມທັງຮັກສາຄວາມລັບ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃຫ້ພວກກ່ຽວ. ຖ້າຫາກມີຫຼັກຖານພຽງພໍກຳປະກອບສໍານວນຄະດີສິ່ງໃຫ້ໄອຍະການປະຊາຊົນ ເພື່ອສິ່ງຟ້ອງຂັ້ນສານພິຈາລະນາຕັດສິນລົງໂທດຜູ້ກະທຳຜິດ ແລະ ໄຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ລວມທັງຄ່າປົວແປງຈິດໃຈ ແລະ ຄ່າປ່ວຍການຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 28. ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງເຈົ້າໜ້າທໍ່ຕໍ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ

ໃນເວລາດຳເນີນຄະດີນັ້ນ ເຈົ້າໜ້າທໍ່ຕຳໝົວດຕ້ອງປະສານສົມທິບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊັ່ນ: ແພດ, ນັກສັງຄົມສົງເຄາະ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນໆ ເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອອັນຈານເປັນ ແລະ ຮືບດ່ວນ, ໃຫ້ການບໍລິການທາງດ້ານການແພດ, ໃຫ້ຄໍາບິກສາ ແລະ ນຳສິ່ງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໄປສະຖານທີ່ພັກເຊົາທີ່ປອດໄພ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍເປັນເດັກນັ້ນ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດກ່ຽວກັບການພື້ນຟູ້ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ, ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການສະເພາະຂອງເດັກ, ໃຫ້ເດັກໄດ້ຮັບຜູ້ປົກບ້ອງ, ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອເດັກກັບຄືນສູ່ຄອບຄົວ ແລະ ສັງຄົມ.

ສຳລັບຄົນລາວທີ່ເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຢ່າງປະເທດ ສະຖານທູດ ຫຼື ກົງສູນລາວປະຈຳປະເທດນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອອັນຈານເປັນ ແລະ ຮືບດ່ວນແກ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ເປັນຕົ້ນຄວາມປອດ

ໄພ ແລະ ສະຫວັດດີການ ພ້ອມທັງປະສານກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງປະເທດນັ້ນ ເພື່ອດຳເນີນຄະດີຕໍ່ຜູ້ກະທຳຜິດ, ຈາກນັ້ນກໍໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍກັບຄືນປະເທດ.

ສຳລັບຄືນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຢູ່ ສປປ ລາວ ມອກຈາກຈະປະຕິບັດຕາມວັກທີສາມເທິງນີ້ແລ້ວ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລາວຕ້ອງພົວພັນກັບສະຖານທຸດ ຫຼື ກົງສູນປະເທດຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ປະຈຳ ສປປລາວ ໂດຍຜ່ານກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍກັບຄືນປະເທດ.

ໝວດຫີ 2

ການຕ້ານການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ

ມາດຕາ 29. ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ ແມ່ນການກະທຳ ຫຼືການເມີນເສີຍ ຂອງບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງໃນຄອບຄົວ ຊຶ່ງສ້າງຜົນກະທິບຕໍ່ຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ ຫຼືຂັບສິນຂອງແມ່ຍິງ ຫຼື ເດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 30. ຜົນກະທິບຕໍ່ຮ່າງກາຍ

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທີ່ມີຜົນກະທິບຕໍ່ຮ່າງກາຍ ແມ່ນການກະທຳຂອງບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງໃນຄອບຄົວ ຊຶ່ງຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງ ຫຼື ເດັກນ້ອຍຢູ່ໃນຄອບຄົວເສຍຊີວິດ, ເສຍອົງຄະ ຫຼື ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຊຶ່ງສະແດງອອກໃນການທຸບຕີ, ທໍລະມານ, ການກັກຂັງ, ການຜູ້ກັດ, ການຂຶ່ມຂຶ່ນທຳຊຳເລົາ ຫຼື ການກະທຳທີ່ຫຍາບຊ້າ.

ມາດຕາ 31. ຜົນກະທິບຕໍ່ຈິດໃຈ

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທີ່ມີຜົນກະທິບຕໍ່ຈິດໃຈ ແມ່ນການກະທຳຂອງ ບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງໃນຄອບຄົວ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ຈິດໃຈຂອງແມ່ຍິງ ຫຼື ເດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ ເຊັ່ນ: ການທຳມິດສະຈາມ, ການບັງຄັບ, ການບ້ອຍດ່າ, ການໃສ່ຮ້າຍ, ການເຍະເຍັ້ນສົງດສີ, ການກິດກັ້ນບໍ່ໃຫ້ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນວຽກງານສັງຄົມ.

ມາດຕາ 32. ຜົນກະທິບຕໍ່ຂັບສິນ

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທີ່ມີຜົນກະທິບຕໍ່ຂັບສິນ ແມ່ນການກະທຳຂອງບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງໃນຄອບຄົວໂດຍເຈດຕະນາ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມເສຍຫາຍແກ່ຂັບສິນຂອງຄອບຄົວ ແລະ ສະແດງອອກໃນການກະທຳຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການເອົາຂັບສິນຂອງຄອບຄົວໄປນຳໃຊ້ສ່ວນຕົວທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກິດ

หมาย; ภารกิจบัดพันธุ์ลังզู quo vadis; ภารกิจเรดให้แม่ยิ่งบ้าได้รับสิทธิ์ของมนุษย์จะดำเนินตามที่ได้กำหนดไว้ในภารกิจหมาย; ภารกิจทำลายเรื่องฐาน, ขับสิ่งต่างๆ ของ quo vadis.

ມາດຕາ 33. ສິດຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ

ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍທີ່ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ ມີສິດຮອງ
ຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສະມາຊິກຂອງຄອບຄົວ, ຜູ້ຢູ່ໄກຄູງ, ຍາດພື້ນ້ອງ ຫຼື ແຈ້ງຄວາມຕໍ່ອົງການ
ປົກຄອງບ້ານເພື່ອສຶກສາອົບຮົມຜູ້ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃຫ້ຢຸດເຊົາ ແລະປ່ຽນແປງພິດຕິກຳທີ່ບໍ່ດີ ເພື່ອ¹
ໃຫ້ມີຄວາມຖືກຕ້ອງປອງດອງ ແລະມີຄວາມຜາສຸກພາຍໃນຄອບຄົວ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຫາກເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງ ຊຶ່ງເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍານັ້ນ ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍມີສິດແຈ້ງຄວາມຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ເພື່ອແກ້ໄຂຕາມລະບູບກິດໝາຍ.

มาตรา 34. งานให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ทิ้งเด็กและ งานปักป้องผู้ให้การช่วยเหลือ

ສະມາຊິກຄອບຄົວທ່າໄດ້ພົບເຫັນເຫດການ ຫຼື ຮັງງວ່າກັບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍທ່ານີ້ໃນໄພວັນຕະລາຍແກ່ຊີວິດ ຫຼື ຮ່າງກາຍ, ຖືກແຕະຕ້ອງເຖິງຈິດໃຈ ຫຼື ໄດ້ຮັບ ຄວາມເສຍຫາຍຫາງດ້ານຂັບສິນ ບຸກຄົນນັ້ນຕ້ອງໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຕາມລັກສະນະ, ລະດັບຂອງ ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນຮັບດ່ວນດ້ວຍການເຂົ້າໄປທ້າມ, ກິດກັນການໃຊ້ ຄວາມຮຸນແຮງ, ໄກເຕັກ, ສຶກສາອົບຮົມຄູ່ກໍລະນີດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ຮັງງໍໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງເຂົ້າມາຊ່ວຍເຫຼືອ ຢ່າງທັນການ.

ຜູ້ທີ່ຢູ່ໄກຄູງ, ບຸກຄົນອື່ນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ພິບເຫັນເຫດການ ຫຼື ຖົກຮອງຂໍໃຫ້ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍທີ່ຕົກຢູ່ໄນ້ພ້ອມຕະລາຍແກ່ຂີວິດ, ຮ່າງກາຍ, ສຶກແຕະຕ້ອງເຖິງຈົດໃຈ ຫຼືໄດ້ຮັບຄວາມສະຍ້າຍຫາງດ້ານຂັບສິນນັ້ນ ຕອງຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຕາມວິທີການທີ່ໄດ້ກ່າວມາໃນວັກເຖິງນີ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫາກເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງ ຂຶ່ງສະແດງອອກດ້ວຍ
ການທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ, ການຈຸດເຜົາ, ການທຳລາຍມ້າງເພຣືອນຊານ, ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ແລະອື່ນໆ
ຕ້ອງໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໂດຍດ່ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີ 1 ແລະ 2 ມາດຕາ 28 ຂອງກິດ
ໝາຍສະບັບນີ້.

បុរាណ ឬ ការចំណាំដែលមិនមែនជាការងារទេ ត្រូវបានគ្រប់គ្រង និងបានគ្រប់គ្រង ដើម្បីស្វែងរកពិភាក្សាទុកដាក់ និងបង្កើតរាយការណ៍ដែលអាចបង្កើតឡើងបាន។

ມາດຕາ 35. ການແກ້ໄຂຄວາມຮັນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ

เมื่อมีภารมีให้ความรุนแรงที่บ่เป็นอันตรายร้ายเกิดขึ้น ในครอบครัวภารมีแก้ไขต่อๆ เล่มจากส่วนราชการครอบครัว, ยادพื้นท้องไก่ชิด, บุกคืนไก่ต่าง, หน่วยงานให้คำปรึกษา,

ໝ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂັ້ນບ້ານເປັນຜູ້ໄກ່ເກ່ຍສຶກສາອົບຮິມ ບົນພື້ນຖານຄວາມສາມັກຄືປອງດອງ ແລະ
ຄວາມຜາສຸກຂອງຄອບຄົວ.

ໃນກໍລະນີທີ່ໝ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂັ້ນບ້ານທາກບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ຫຼື ມີການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທີ່
ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງແລ້ວ ແກ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂັ້ນບ້ານ, ແກ່ວຍງານໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ
ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ກ່ຽວ ມີສິດໄປແຈ້ງຄວາມຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍ່ໜ້ວດ.

ມາດຕາ 36. ການດຳເນີນຄະດີຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍ່ໜ້ວດ

ເນື້ອໄຕຮັບແຈ້ງຄວາມຈາກໝ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂັ້ນບ້ານ, ແກ່ວຍງານໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ຜູ້ຖືກເຄາະ
ຮ້າຍ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ກ່ຽວແລ້ວ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍ່ໜ້ວດຕ້ອງດຳເນີນການແກ້ໄຂບົນພື້ນຖານຄວາມ
ສາມັກຄືປອງດອງ ແລະ ຄວາມຜາສຸກຂອງຄອບຄົວ. ຖ້າຄວາມຮຸນແຮງທາກບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍ
ຮ້າຍແຮງກຳໃຫ້ພະຍາຍາມໄກ່ເກ່ຍ, ສຶກສາອົບຮິມຄູ່ກໍລະນີໃຫ້ຄືນດີ ແລະ ໄວເນື້ອເຊື່ອໃຈຊື່ງກັນ
ແລະກັນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ຫຼື ມີຄວາມຮຸນແຮງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງນັ້ນໃຫ້
ເຈົ້າໜ້າທີ່ດຳເນີນຄະດີ ແລະ ນາໂໃຊ້ມາດຕະການຕ່າງໆ ຕາມທີ່ກໍມີດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ໃນການດຳເນີນຄະດີນັ້ນ ຖ້າທາກມີຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນວ່າເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາແລ້ວ ໃຫ້
ປະກອບສຳນວນຄະດີສົ່ງໃຫ້ໄອຍະການປະຊາຊົນ ເພື່ອພິຈາລະນາສັ່ງຜ້ອງຂຶ້ນສານຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 37. ການສະກັດກັນການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ ຊື່ງເປັນບັນຫາໜຶ່ງທີ່ເປັນ
ໄຟອັນຕະລາຍຕໍ່ສັງຄົມ, ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄອບຄົວ, ພາໃຫ້ຄອບຄົວຂາດຄວາມອົບອຸ່ນ, ແຕກແຍກ,
ຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍບໍ່ສາມາດຢູ່ນຳຄອບຄົວໄດ້ ແລະ ຕີກເປັນເຫັນເຫັນຂອງການຄ້າແມ່ຍິງ
ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຢ່າເສບຕິດ, ໂສເພນີ.

ເພື່ອສະກັດກັນການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວນັ້ນ ອົງການປຶກຄອງ, ແນວລາວສ້າງ
ຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນທຸກຂັ້ນ ລວມທັງອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ຕ້ອງເອົາໃຈໄສ່ໂຄສະ
ນາສຶກສາອົບຮິມ ເພື່ອໃຫ້ຄອບຄົວມີຄວາມຖືກຕ້ອງປອງດອງ, ປະຕິບັດສິດສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ
ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ສະຖາບັນຄອບຄົວມີຄວາມໝັ້ນທຸ່ງ, ມີຄວາມຜາສຸກ ແລະ ກ້າວໜ້າ.

ມາດຕາ 38. ສິດຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍໃນການໄດ້ຮັບຄຳປຶກສາ

ເພື່ອຮັບປະກັນການປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຕົນ, ແມ່ຍິງ ແລະ
ເດັກນ້ອຍມີສິດໄດ້ຮັບຄຳປຶກສາ, ຄຳແນະນຳທາງດ້ານກົດໝາຍ, ດ້ານແນວຄິດຈິດໃຈ, ດ້ານສຸ
ຂະພາບ ແລະ ດ້ານອື່ນໆ ຈາກການຈັດຕັ້ງໃຫ້ຄຳປຶກສາ.

ສຳລັບສິດ ແລະ ນ້າທີ່ຂອງການຈັດຕັ້ງໃຫ້ຄຳປຶກສານັ້ນຈະກຳນົດໄວ້ໃນລະບູບການສະເພາະ.

ພາກທີ V

ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການພັດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ຍິງ

ມາດຕາ 39. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດ

ລັດວາງນະໂຍບາຍ, ລະບູບກົດໝາຍ, ກົມໄກ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆຢ່າງເປັນລະບົບກ່ຽວກັບການພັດທະນາ, ປຶກປ້ອງສິດ, ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິງ ລວມທັງການສະກັດກັນ, ຕ້ານການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ການຕ້ານການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ ແລ້ວມອບໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ລັດສະໜອງງົງປະມານຕາມຄວາມໝາຍະສິມ ເພື່ອຮັບໃຊ້ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການທີ່ເຮັດນ້າທີ່ບັນເທິ່ງທຸກແກ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ.

ເພື່ອຮັດໃຫ້ການພັດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ຍິງມີປະສິດທິຜົນດີຂຶ້ນນັ້ນ ລັດມີນະໂຍບາຍໃຫ້ສ້າງຕັ້ງກອງທຶນພັດທະນາແມ່ຍິງຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 40. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງສັງຄົມ

ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການສຶກສາອົບຮົມ, ສ້າງເຖິງນີ້ໃຊ້, ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການພັດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງສິດ, ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິງພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍເຂົ້າຮ່ວມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ລະບູບກົດໝາຍ, ກົມໄກ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆຂອງລັດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 39 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 41. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຄອບຄົວ

ຄອບຄົວຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ແລະ ໃຫ້ໂອກາດແກ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ໃນການພັດທະນາຕົນເອງຢ່າງຮອບດ້ານ, ໄດ້ຮັບຄວາມສະເໜີພາບ, ສິດ, ຜົນປະໂຫຍດດ້ານຕ່າງໆ. ນອກຈາກນີ້ ຄອບຄົວຍັງມີພັນທະໃນການປຶກປ້ອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍຈາກການຄ້າມະນຸດ ລວມທັງການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 42. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງແມ່ຍິງ

ແມ່ຍິງຕ້ອງເປັນເຈົ້າການໃນການພັດທະນາຕົນເອງທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ, ການສຶກສາ, ວິຊາຊີບ ແລະ ສິນແຮງງານ, ຍົກລະດັບທາງດ້ານການເມືອງ, ແນວຄົດ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ, ບ້ອງກັນຊາດ-ບ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ການຕ່າງປະເທດ. ນອກຈາກນີ້

ແມ່ຍິງຍັງຕ້ອງເປັນເຈົ້າການໃນການປົກປ້ອງສິດ, ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທໍາຂອງຕົນ, ມີສະຕິລະວັງຕົວບໍ່ໃຫ້ຕົກເປັນເຫັນວ່າຂອງການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ສະກັດກັ້ນ, ຕ້ານການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ລວມທັງຕ້ານການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ.

ພາກທີ VI

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ຍິງ

ມາດຕາ 43. ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ

ລັດຖະບານຄຸ້ມຄອງຢ່າງເປັນເອກະພາບ ແລະ ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ຍິງ.

ລັດຖະບານມອບໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຂະແໜງສາຫາລະນະສຸກ, ສຶກສາ, ຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫຼົບ, ການຕ່າງປະເທດ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ພ້ອມກັບສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນກໍາມະບານລາວ, ຄະນະຊາວໜ່ຳປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງ ແມ່ຍິງ.

ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ຍິງ ແມ່ນສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວເປັນໃຈກາງໃນການປະສານງານລະຫວ່າງພາກສ່ວນຕ່າງໆ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຈະເປັນ ລັດຖະບານຈະສ້າງຄະນະກໍາມະການສະເພາະກິດ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ຍິງຂຶ້ນກຳໄດ້.

ມາດຕາ 44. ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 43 ຂອງກິດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຫ້າທີ່ວ່າງລະບຽບການ, ມາດຕະການ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດງາງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ຍິງຕາມຂອບເຂດ ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 45. ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ຂອງສູນກາງສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ

ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ຍິງ ສູນກາງສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ມີສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ຕົ້ນຕໍ່ດັ່ງນີ້:

1. ຄົນຄວ້າ, ສ້າງຮ່າງນະໂຍບາຍ, ແຜນການ, ໂຄງການ, ລະບຽບກິດໝາຍ ທີ່ພົວພັນເຖິງການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ຍິງ ເພື່ອ ສະເໜີຕໍ່ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພິຈາລະນາຕິກລົງ;

2. ໂຄສະນາ, ສຶກສາອົບຮົມແນວທາງນະໄຍບາຍຂອງພັກ, ກົດໝາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ຍິ່ງ;
3. ຈັດຕັ້ງການໃຫ້ຄຳປົກສາກ່ຽວກັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິ່ງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ;
4. ຊັ້ນນຳ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ຊຸກຍູ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງ, ກົດໝາຍ, ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາ, ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິ່ງ ແລະ ເດັກນ້ອຍຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
5. ແນະນຳ ຫຼື ສະເໜີໃຫ້ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງແກ້ໄຂການກະທຳທີ່ທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ໃຫ້ຄຳຕອບພາຍໃນກຳນົດ ສາມສືບວັນ ນັບແຕ່ວັນທີໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ຫລື ແກ້ໄຂບໍ່ເໝາະສົມນັ້ນ ສູນກາງສະຫະພັນແມ່ຍິ່ງລາວມີສິດສະເໜີຕໍ່ອົງການຂັ້ນເທິງຖຸດນັ້ນ ພິຈາລະນາແກ້ໄຂ. ຖ້າວ່າການກະທຳນັ້ນເປັນການກະທຳຜິດທີ່ຮ້າຍແຮງກຳມືສິດສະເໜີໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍ່ຫລວດດຳເນີນຄະດີຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ ຕາມກົດໝາຍ;
6. ປະສານສົມທີບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການພັດທະນາ ແລະ ປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິ່ງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ;
7. ສະຫຼຸບຕີລາຄາ ແລະ ລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໄຍບາຍ, ລະບູງບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ປົກປ້ອງແມ່ຍິ່ງ ໂດຍປະສານສົມທີບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
8. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບູງບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 46. ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງສະຫະພັນແມ່ຍິ່ງຂັ້ນຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ຍິ່ງ ສະຫະພັນແມ່ຍິ່ງຂັ້ນຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຕົ້ນຕໍ່ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າ, ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໄຍບາຍ, ລະບູງບກົດໝາຍ, ແຜນການ, ໂຄງການ, ກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ຍິ່ງ;
2. ໃຫ້ຄຳປົກສາກ່ຽວກັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິ່ງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ;
3. ຊັ້ນນຳ ແລະ ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບູງບກົດໝາຍ, ວົງການຕ່າງໆກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ຍິ່ງ ທີ່ນອນຢູ່ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
4. ແນະນຳ ຫຼື ສະເໜີໃຫ້ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງແກ້ໄຂການກະທຳທີ່ທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ໃຫ້ຄຳຕອບພາຍໃນກຳນົດ ສາມສືບວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ຫລື ແກ້ໄຂບໍ່ເໝາະສົມນັ້ນ ສະຫະພັນແມ່ຍິ່ງຂັ້ນຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ມີສິດສະເໜີຕໍ່ອົງການຂັ້ນເທິງຖຸດນັ້ນພິຈາລະນາແກ້ໄຂ. ຖ້າວ່າ

- ການກະທຳນັ້ນເປັນການກະທຳຜິດທີ່ຮ້າຍແຮງ ກໍມີສິດສະເໜີໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫລວດ ດຳເນີນຄະດີຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ ຕາມກົດໝາຍ;
5. ປະສານສົມທີບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພັດທະນາ ແລະປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ;
  6. ສະຫຼຸບຕິລາຄາ ແລະລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍ, ລະບົງບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາແລະປົກປ້ອງແມ່ຍິງ ໂດຍປະສານສົມທີບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
  7. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ຕາມທີ່ກໍມີໄວ້ໃນລະບົງບກົດໝາຍ.

ພາກທີ VII

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມືຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 47. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມືຜົນງານ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ມືຜົນງານດີເດັ່ນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ເຂົ້າຮ່ວມ, ຄຸ້ມຄອງ, ກວດກາ ການພັດທະນາ, ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ, ສະກັດກັນ, ຕ້ານການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ຫຼື ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ ລວມທັງການໃຫ້ຄໍປົກສາ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ແລະ ນະໂຍບາຍຕໍ່າງໆ ຕາມລະບົງບການ.

ມາດຕາ 48. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກປະຕິບັດມາດຕະການຕໍ່າງໆ ເຊັ່ນ: ມາດຕະການສຶກສາອົບຮົມ ຫຼື ມາດຕະການທາງອາຍາ ຕາມແຕ່ກໍລະນີເບົາ ຫຼື ໜັກລວມທັງການໃຊ້ແນນຄ່າເສຍຫາຍທາງແພ່ງ.

ມາດຕາ 49. ມາດຕະການທາງອາຍາຕໍ່ການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ

ບຸກຄົນໄດ້ຫາກໄດ້ກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະເດັກນ້ອຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດ ອິດສະລະພາບແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສີບຫ້າປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ແຕ່ 10.000.000 ກີບ ຫາ 100.000.000 ກີບ ແລະ ຈະຖືກຮັບຊັບຕາມທີ່ໄດ້ກໍມີໄວ້ໃນ ມາດຕາ 32 ຂອງກົດໝາຍອາຍາ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກະທຳຜິດມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ, ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍເປັນເດັກ, ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ມີຈຳນວນແຕ່ສອງຄົນຂຶ້ນໄປ, ເປັນຍາດໄກ້ຊີດຂອງຜູ້ກະທຳຜິດ, ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໄດ້ຮັບບາດເຈັບ

ສາທັດ, ເສຍອົງຄະ ຫລືເສຍຈິດ ຜູ້ກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະເດັກນອຍຈະຖືກລົງ ໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ລືບຫ້ປີ ຫາ ຊາວປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ແຕ່ 100.000.000 ກີບ ຫາ 500.000.000. ກີບ ແລະ ຈະຖືກຮັບຊັບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດ ຕາ 32 ຂອງກົດໝາຍອາຍາ.

ในกำลังมีที่กานภที่มีผิด หากได้รับให้ผู้ที่มาดำเนินการตามกฎหมายดังนี้ ติดใจกัน เอ่อ ที่ เสียชีวิต ผู้ที่มีผิดในส่วนที่มาถูกดำเนินการแล้ว แต่ ก็มีอยู่ที่ที่กล่าวโหตติดใจสละพยายามตามกฎหมายดังนี้ และ จะที่กับปัจจุบัน แต่ 500.000.000 กิบชา 1.000.000.000 กิบ และ จะที่กับข้อตามที่ได้ก่อให้ใน มาตรา 32 ของกฎหมาย อาญา ที่ ประทุมดังนี้

มาดูๆ 50. มาดูตัวงานต่อๆ กันให้ความรู้สึกต่างๆ เมื่อ แล้ว เด็กน้อยในครอบครัว

บุกຄົນໄດ້ຫາກໄດ້ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 30, 31, 32 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ກ່າວເຕືອນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ ຫາກເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາຜູ້ກະທຳ
ຜິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕາມກົດໝາຍອາຍາ.

ມາດຕະການທາງອາຍາຕື່ຜົນຫຼຸບໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ

บุกຄົນໃດຫາກບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ຖືກເຕະຮ້າຍຈາກການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະເດັກນ້ອຍ ຫີ້ ຈາກການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງ ຫ້າງໆທີ່ຕືນມີຄວາມສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອໄດ້ ຈະຖືກລົງໂທດຕາມມາດຕາ 86 ຂອງກົດໝາຍອາຍາ.

ມາດຕາ 52. ມາດຕະການທາງແຍ່ງ

ພາກທີ VIII

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 53. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ມອບໃຫ້ລັດຖະບານແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແລະສູນກາງ ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 54. ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດພາຍຫຼັງເກົ່າສືບວັນ ນັບແຕ່ວັນປະຫາມປະເທດ ແຫ່ງສາ ທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ເປັນຕົ້ນໄປ. ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ລວມແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ປະຫາມສະພາແຫ່ງຊາດ

